

a) ANOTACE

Parčík, polo-vnitro-blok, předpolí kláštera, kostel, klášter, za ním zahrada, za zahradou plácek, před školou záhonek, za školou cvičiště. Množina svébytných míst společně utváří Jiráskovo náměstí v přirozeném těžišti intenzivního města. Je mimořádné především díky přítomnosti kláštera dominikánů, který veřejnému prostoru vdechuje nevšední až sváteční charakter. Náměstí svého druhu. A výjimečnost barvitého městského celku budiž stvrzena osobitým pojetím každé jeho jednotlivé součásti.

b1) PARK A PŘEDPOLÍ KLÁŠTERA

Make trees not car! Potvrzujeme hlavní hodnotu místa uplatněním jírovcového skeletu a omezujeme vliv automobilové dopravy na minimální míru. Stromy zachováváme, kde je to rozumné a možné a nahrazujeme novými tam, kde dojde k nevratným zásahům do kořenového systému s případnou kvalitativní výměnou půdního horizontu. Důsledněji navazujeme na založený spon na předpolí kláštera, kde pravidelné stromořadí vytváří měkký prostorový předěl a příjemné měřítko pro konání společenských aktivit. V severní měkké části uvolňujeme stávající rastr v zájmu prostorového scelení a zapojení bytového domu jako součásti parku. Příčná Farského spojka vytváří v jedné úrovni kamenný mezičlánek mlatové plochy a pobytových trávníků. Specifický vzor dlažby s uplatněním plzeňské desky spolu s mírně zakřivenými liniemi sloupků upozorňují řidiče, že projíždí parkem. Cestní síť v parku umožňuje průchod všemi směry, zároveň vymezuje klidová místa. Osazení bytového domu je změkčeno liniovým trvalkovým záhonem. Optimální zapojení bytovky do veřejného prostranství umožní vymístění parkujících aut rezidentů do přístavby garáží, na jejichž střeše lze vytvořit privátní zahradu v atraktivní prosluněné pozici s dobrou vazbou na samotný veřejný park. Plácek před štítovou fasádou bytovky je jako stvořený pro žádanou kavárnu se zřejmými benefity pro všechny strany.

b2) KLÁŠTERNÍ ZAHRADA

Zahrada je obrazem řádu. Vstupem do zahrady přijímám její řád. Respektuji jejího zakladatele, naslouchám zahradníkovi a jeho vidění řádu. Úpravu klášterní zahrady dominikánů jsme navrhli ne od stolu, ale s přímou snahou o porozumění stavu, do kterého se zahrada dostala po sto letech od založení. Projekt nadace je pro zahradu velkou nadějí, ale při své

síle ji může i ohrozit. Zahrada je duší projektu, měkkou a zranitelnou. Na místě je trocha sebezapření a maximální obezřetnost nevylít z vaničky s vodou i dítě. Vše, každý strom, keř, záhon, skleníček má svůj příběh, svoji vnitřní hodnotu a potenciál vývoje, zásadní otázkou je míra nutného zásahu a využitelnost pro další životní etapu. Historické původní schema zahrady shledáváme jako plně funkční a schopné pokračování vývoje přijetím nového programu. Kříž hlavních kompozičních os umožňuje racionální a přehledné dělení pozemku, flexibilní naplňování různorodým v čase proměnlivým programem. Čitelnost schematu umožňuje vytváření jemných rozhraní mezi částmi více privátními a více veřejnými kdekoli v zahradě bez popisek typu vstup zakázán. Prostorová a provozní bohatost zahrady nabídne možnosti jak pro permakulturu, skautské hry tak pro praktikování růžencové modlitby. Charakter jednotlivých míst určuje vzdálenost od kostela, podobně tak pevné prvky infrastruktury – altán, vodní nádržka, pítka, studna, velký stůl, pobytový trávník, růžová besídka, ohniště ad. A v neposlední řadě bude celkový obraz zahrady vytvářet její vlastní neustále proměnlivá přírodní složka a sami lidé. Méně designu, více prožitku!

b3) BÝVALÁ TROLEJBUSOVÁ TOČNA

Jižní předpolí klášterní zahrady je protipólem parkového náměstí před klášterem. V kontextu rozhraní urbanistické i geomorfologické struktury pozvolna přechází vnitřní prostor lunety od pochozí části přes pobytové trávníky po specifický porostní plášť. Zelené ostrovy v neutrálním poli dlažby respektují základní kostru navazujících radiálně se rozvíjejících ulic. Řešení přináší žádanou univerzálnost, vytváří specifický charakter s tematem vnitřní periferie, historickými a krajinnými odkazy. Porostní plášť vyrůstá ze štěrkových ploch prokládaných plzeňskými deskami. Ty jsou použité jako pochozí dlažba pro přístup do porostu nebo osazeny hrubě otesaným rubem vzhůru na širokou spáru, čímž společně se štěrkovým podložím vytvářejí vhodné prostředí pro společenstvo inspirované potenciální přirozenou vegetací bikové doubravy. Vícekmeny prostupují z pláště do travnatých ploch, kde vytvářejí pobytová místa.

b4) PŘEDPOLÍ MASARYKOVY ŠKOLY

Podobně jako Miroslav Zikmund s tatraplánem objížděl a objevoval svět, budou děti objevovat a pozorovat Jiráskovo náměstí z vypouklé

zeměplochy. Nový herní objekt se stylizovanou mapou světa s vyznačením míst navštívených slavným cestovatelem a bývalým žákem Masarykovy školy souměrně doplní velkorysou kompozici stávajících travnatých záhonů. Oba záhony navrhujeme po jejich obvodu opatřit liniovým vsakovacím průlehem dotovaným dešťovou vodou ze střechy školní budovy. Výměnou za existující keříkový lem bude průleh osázený trvalkovým společenstvem do polostínu, které hojně využije krátkodobě se kumulující srážky a vhodně doplní pobytové trávníky uvnitř. Dynamické přírodní procesy vázané na dešťovou vodu probíhající v reálném časoprostoru se mohou stát jak předmětem neformálního pozorování dětí tak součástí výuky. Zpřístupnění vnitřní trávníkové plochy tento přirozeně atraktivní fenomén ještě více podpoří. Zvednutím přilehlé vozovky do úrovně chodníku podporujeme význam předpolí školy a její vztah ke klášterní zahradě.

b5) PODÉLNÉ ULICE JIRÁSKOVA NÁMĚSTÍ

Sérií úprav příčného profilu obvodových ulic vycházejících z režimu „tempo 30“ dosahujeme těsnějšího propojení střední plochy náměstí s okolní uliční frontou. Na většině obvodu uplatňujeme jednosměrný provoz automobilů a šikmá parkovací stání po vnější straně s maximální podporou cyklistického provozu. V zájmu úspory investic např. respektujeme trasu vnějšího obrubníku pro minimalizaci případných přeložek sítí technické infrastruktury a úměrně koncipujeme materiálový standard. Rekonstruované zpevněné povrchy chodníků po vnějším obvodu včetně většiny vozovek volíme v běžném standardu – betonová kostka, zasakovací dlažba, živice. Centrální plochu náměstí vymezenou vnitřním obrubníkem volíme ve zvýšeném materiálovém a technologickém standardu – dlažba kamenem s lokálním využitím recyklovaných plzeňských desek, biotechnická opatření pro zlepšení stanovištních podmínek, HDV opatření atd.

b6) PLZENECKÁ ULICE

Stávající projekt rekonstrukce Plzeňské ulice lze zcela integrovat do předloženého návrhu.

b7) AREÁL DVORA ŠKOLY A TJ SOKOL

Klíčem k úspěchu je princip propojování a společného postupu nikoli

opevňování se na hranici pozemku. Navrhujeme z bariery vytvořit propojovací článek obou areálů vyzdvižením hmoty kuželen o patro výše. Vznikne velkoryse propojený parter poskytující široké možnosti uživatelských režimů pro oba areály odděleně či společně. Z drúzy přístaveb sokola preparujeme architektonicky nejhodnotnější část původního svatostánku. Rozsah stavebního fondu tak spíše odpovídá aktuálním ekonomicko-provozním možnostem TJ Sokol.

c) VAZBA NÁVRHU K VÝSTUPŮM ZE SPOLUPRÁCE S VEŘEJNOSTÍ, Z DOHODY PARTNERŮ PROJEKTU A Z VYJÁDŘENÍ DOTČENÝCH ORGÁNŮ
V návrhu respektujeme většinu závěrů z participace. Předpokládáme dotváření návrhu především v oblasti herního programu v parku před klášterem. Očekáváme také rovnocenné zapojení dominikánů při naplňování flexibilního konceptu klášterní zahrady.

d) STRUKTUROVANÉ BENEFITY KONCEPCE ŘEŠENÍ

- Zvýšení obytnosti a kvality důležitého veřejného prostranství;
- Zachování 200 původních stromů, výsadba 180 stromů místní nebo historicky původní provenience;
- Nárůst vodopropustných ploch s efektem zadržení dešťových vod;
- Využití dešťové vody pro zálivku zahrady;
- Recyklace existujícího stavebního materiálu;
- Zvýšení provozní bezpečnosti, podpora ekologické dopravy;
- Zpřístupnění veřejnosti více než 0,5ha klášterní zahrady s významným socializačním a edukativním přínosem;

e) PRINCIPY OPTIMALIZACE PÉČE O ZÁJMOVÉ ÚZEMÍ V SOUVISLOSTI S UDRŽITELNOSTÍ NAVRHOVANÉHO ŘEŠENÍ

- Integrované principy zavlažování zeleně využitím dešťové vody ze střechy kláštera, školy a zpevněných ploch náměstí;
- Použití rostlin v přímé návaznosti na podmínky prostředí = minimální nároky na jejich údržbu a zavlažování;
- Kvalitní odolné materiály a prvky veřejného prostoru snižují riziko vandalizmu a následných nákladů na jejich opravu;
- Přehlednost prostředí a integrované funkce prostoru podporují přirozenou sociální kontrolu a předcházejí vzniku sociálně patologických jevů.